

# नेपाल कृषि सेवा (गठन समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५०

(मिति २०७५ साल बैशाख मसान्तसम्म भएका संशोधन समेत मिलाइएको)



नेपाल सरकार  
कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय  
सिंहदरबार

# नेपाल कृषि सेवा (गठन समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५०

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति  
२०५०।१०।२८

## संशोधन

- नेपाल कृषि सेवा (गठन समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति)  
(पहिलो संशोधन), २०५१ २०५१।३।६
- नेपाल कृषि सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति)  
(दोस्रो संशोधन) नियमहरू, २०५२ २०५३।५।१७

निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी  
नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएकोछ ।

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरूको नाम “नेपाल कृषि सेवा (गठन,  
समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५० रहेकोछ ।

(२) यो नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन् ।

- परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा,-

(क) “ऐन” भन्नाले निजामती सेवा ऐन, २०४९ सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “नियमावली” भन्नाले निजामती सेवा नियमावली, २०५०  
सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) “सेवा” भन्नाले नियम ३ बमोजिमको नेपाल कृषि सेवा  
सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) “समूह” भन्नाले नियम ४ को उपनियम (१) बमोजिमको  
समूह सम्भन्नु पर्छ ।

(ङ) “कर्मचारी” भन्नाले नेपाल कृषि सेवाका निजामती कर्मचारी  
सम्भन्नु पर्छ ।

- सेवाको गठन : ऐनको दफा ३ बमोजिम नेपाल कृषि सेवा गठन गरिएकोछ ।

- सेवामा रहने समूह, श्रेणी र पद : (१) सेवामा कामको प्रकृति सो काम  
सम्पादन गर्न चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र कार्य विशिष्टता समेतको  
आधारमा सेवा भित्रको समान प्रकृतिका पदहरू समावेश भएका अनुसूची-१  
बमोजिमका समूहहरू रहने छन् ।

(२) सेवामा देहायका श्रेणीहरू रहने छन् :-

राजपत्रांकित

- (क) विशिष्ट श्रेणी,
- (ख) प्रथम श्रेणी,
- (ग) द्वितीय श्रेणी,
- (घ) तृतीय श्रेणी ।

राजपत्र अनंकित

- (क) प्रथम श्रेणी,
- (ख) द्वितीय श्रेणी,
- (ग) तृतीय श्रेणी,
- (घ) चतुर्थ श्रेणी ।

(३) सेवाको विशिष्ट श्रेणीमा नेपाल सरकारले तोके बमोजिम पदहरू रहन सक्नेछन् ।

(४) विभिन्न समूहमा रहने श्रेणी र श्रेणी विहीन पदहरू अनुसूची-२ बमोजिम हुनेछन् ।

☐(५) कुनै पनि समूहमा समूहिकृत नहुने पदहरू अनुसूची-२क बमोजिम हुनेछन् ।

५. रिक्त पदको पूर्ति : (१) सेवाका रिक्त पदहरूको पूर्ति ऐनको दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम हुनेछ ।

(२) श्रेणी विहीन पदहरू शुरु नियुक्तिद्वारा पूर्ति गर्दा खुला प्रतियोगिताद्वारा गरिनेछ ।

६. समूहिकृत हुने : (१) यी नियमहरू प्रारम्भ हुँदाका बखत नेपाल कृषि सेवाको एग्री एक्सटेन्सन समूह, हर्टिकल्चर समूह, फिसरिज समूह, लाइभष्टक, पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेण्ट समूह, एग्रोनोमी समूह, स्वायल साइन्स समूह, भेटेरिनरी समूह र एग्री इन्जिनियरिङ समूहमा समूहिकृत भै कार्यरत रहेका कर्मचारीहरू तत्तत् समूहमा समूहिकृत भएका मानिनेछन् ।

(२) यी नियमहरू प्रारम्भ हुँदाका बखत नेपाल कृषि सेवाका देहायका समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई देहायका समूहमा समूहिकृत गरिएको छ :-

(क) प्लान्ट प्याथोलोजी समूह र एन्टोमोलोजी समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्लान्ट प्रोटेक्सन समूहमा,

(ख) एग्री इकोनोमिक्स, मार्केटिङ एण्ड स्टाटिस्टिक्स समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई एग्री इकोनोमिक्स एण्ड मार्केटिङ समूहमा,

☐ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

(ग) फूड प्रोसेसिङ ऐनालिसिस एण्ड न्यूट्रिशन समूहमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई फूड न्यूट्रिशन एण्ड क्वालिटी कन्ट्रोल समूहमा ।

७. नियुक्तिको लागि योग्यता : सम्बन्धित समूहको रिक्त पदमा खुला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गर्दा ऐनको दफा १० बमोजिम अयोग्य नभएका तथा अनुसूची-३ बमोजिमको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता पुगेका व्यक्तिहरू उम्मेदवार हुन सक्नेछन् ।

८. सरुवाको व्यवस्था : समूहका कर्मचारीलाई सरुवा गर्दा नियमावलीको परिच्छेद ६ को अधीनमा रही समूह भित्रको पदमा मात्र सरुवा गरिनेछ ।

तर सेवाको समूहका कर्मचारीहरूलाई सेवाको कुनै पनि समूहमा समूहिकृत नहुने पदहरूमा सरुवा गर्न यस नियमले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

९. शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था : .....बहुवा हुनको निमित्त राजपत्रांकित पदहरूको हकमा नियमावलीको नियम ८१ को उपनियम (३) बमोजिमको शैक्षिक योग्यता र राजपत्र अंकित पदहरूको हकमा तत्तत् पदहरूमा सेवा प्रवेशको लागि निर्धारित शैक्षिक योग्यता आवश्यक पर्नेछ ।

तर यी नियमहरू प्रारम्भ हुँदाको बखत सेवा वा समूहमा बहाल रहेका कर्मचारीको हकमा निजलाई त्यस्तो सेवा वा समूहमा प्रवेश गर्न तोकिएको शैक्षिक योग्यता नै यस नियमको प्रयोजनको निमित्त न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मानिनेछ ।

१०. सेवा वा समूह संचालन सम्बन्धी व्यवस्था : नीतिगत कुराहरूमा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयसँग समन्वय राखी सेवा वा समूहहरूको संचालन र प्रशासन कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले गर्नेछ ।

११. अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट : नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

१२. खारेजी र बचाउ : (१) नेपाल कृषि सेवा (गठन) नियम, २०१६ र नेपाल कृषि सेवा (समूह तथा श्रेणी विभाजन, नियुक्ति र बहुवा) नियमहरू, २०३३ खारेज गरिएका छन् ।

(२) उपनियम (१) मा उल्लिखित नियमहरू बमोजिम भए गरेका काम कारवाहीहरू यी नियमहरू बमोजिम नै भए गरेका मानिने छन् ।

☑ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

✂ दोस्रो संशोधनद्वारा फिर्किएको ।

द्रष्टव्य :- केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा रूपान्तरण गरिएका शब्दहरू:-

“श्री ५ को सरकारको” सट्टा “नेपाल सरकार” ।

अनुसूची-१

(नियम ४ को उपनियम १ सँग सम्बन्धित)

सेवामा रहने समूहको नाम

- (क) एग्री एक्सटेन्सन
- (ख) हर्टिकल्चर
- (ग) फिसरिज
- (घ) लाइभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेन्ट
- (ङ) एग्रोनोमी
- (च) प्लान्ट प्रोटेक्सन
- (छ) एग्री इकोनोमिक्स एण्ड मार्केटिङ
- (ज) स्वायल साइन्स
- (झ) भेटेरिनरी
- (ञ) एग्री इन्जिनियरिङ
- (ट) फूड न्यूट्रिशन एण्ड क्वालिटी कन्ट्रोल

अनुसूची-२  
नियम ४ को उपनियम (४) सँग सम्बन्धित  
सेवाको समूहमा रहने पदहरूको नाम

क. एग्री एक्सटेन्सन (कृषि प्रसार) समूहमा रहने पद	ख. हटिकल्चर (वागवानी) समूहमा रहने पद	ग. फिसरिज (मत्स्य) विकास समूहमा रहने पद	घ. एग्रोनोमी (वाली विकास) समूहमा रहने पद	ङ. प्लान्ट प्रोटेक्सन (वाली संरक्षण) समूहमा रहने पद	च. एग्री. इको. एण्ड मार्केटिङ्ग समूहमा रहने पद	छ. स्वाइल साइन्स (माटो विज्ञान) समूहमा रहने पद	ज. एग्री. इन्जि. समूहमा रहने पद	झ. फूड न्यूट्रिसन एण्ड क्वालीटि कन्ट्रोल समूहमा रहने पद	ञ. लाइभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी समूहमा रहने पद	ट. भेटेरिनरी समूहमा रहने पद
१. राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी	राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी
<ul style="list-style-type: none"> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> <li>● प्रमुख कृषि प्रसार अधिकृत</li> <li>● प्रमुख तालीम</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> <li>● प्रमुख</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> <li>● प्रमुख</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> <li>● प्रमुख</li> <li>● प्रमुख वीउ विकास अधिकृत</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> <li>● प्रमुख</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> <li>● प्रमुख</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● प्रमुख माटो विज्ञ (कार्यक्रम निर्देशक)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● प्रमुख खाद्य गुण नियन्त्रक</li> <li>● महा निर्देशक</li> <li>● उप-महानिर्देशक</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● प्रमुख पशु विकास अधिकृत</li> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>● प्रमुख पशु चिकित्सक</li> <li>● कार्यक्रम निर्देशक</li> </ul>

२०६१/११ को राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।

अधिकृत										
२. राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रां कित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी
प्रसार अधिकृत, ● वरिष्ठ कृषि प्रसार तालीम अधिकृत, ● वरिष्ठ कृषि संचार अधिकृत	विकास अधिकृत ● वरिष्ठ वागवानी विकास अधिकृत ● वरिष्ठ तरकारी विकास अधिकृत ● वरिष्ठ सुन्तला विकास अधिकृत ● वरिष्ठ आलु बाली विकास अधिकृत	विकास अधिकृत	विकास अधिकृत ● वरिष्ठ वीउ विकास अधिकृत	संरक्षण अधिकृत ● वरिष्ठ व्यवसायिक किट विज्ञ ● वरिष्ठ प्लान्ट क्वारेन्टिन अधिकृत ● वरिष्ठ रेशम खेती विकास अधिकृत ● विषादी रजिष्ट्रार ● वरिष्ठ मौरी विज्ञ	अर्थ विज्ञ ● वरिष्ठ कृषि बजार विज्ञ ● वरिष्ठ योजना अधिकृत ● वरिष्ठ तालीम अधिकृत ● वरिष्ठ कार्यक्रम अधिकृत	विज्ञ	इन्जिनियर	प्रसार अधिकृत ● वरिष्ठ खाद्य गुण नियन्त्रक ● खाद्य पोषण अधिकृत ● खाद्य प्रयोगशाला अधिकृत ● खाद्य विश्लेषण अधिकृत ● वरिष्ठ खाद्य अनुसन्धान अधिकृत ● फलफूल प्रशोधन अधिकृत	विकास अधिकृत	चिकित्सक

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• वरिष्ठ मसला बाली विकास अधिकृत</li> <li>• वरिष्ठ अलैची विकास अधिकृत</li> <li>• वरिष्ठ कफी तथा चिया विकास अधिकृत</li> <li>• वरिष्ठ वागवानी विकास तालीम अधिकृत</li> </ul>									
३. राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी
• कृषि प्रसार अधिकृत	• फलफूल विकास अधिकृत	• मत्स्य विकास अधिकृत	• बाली विकास अधिकृत	• बाली संरक्षण अधिकृत	• कृषि अर्थ विज्ञान अधिकृत	• माटो विज्ञान विकास	• कृषि इन्जिनियर	• सहायक खाद्य प्रविधि प्रसार अधिकृत		



<ul style="list-style-type: none"> <li>• कृषि प्रसार तालीम अधिकृत</li> <li>• कृषि संचार अधिकृत</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• तरकारी विकास अधिकृत</li> <li>• सुन्तला विकास अधिकृत</li> <li>• कन्दमूल विकास अधिकृत</li> <li>• आलु विकास अधिकृत</li> <li>• आलु बाली विकास अधिकृत</li> <li>• मसला बाली विकास अधिकृत</li> <li>• अलैची विकास अधिकृत</li> <li>• कफी तथा</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• बाली विकास तालीम अधिकृत</li> <li>• वीड विकास अधिकृत</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• व्यवसायिक कीट विज्ञ</li> <li>• प्लान्ट क्वारैन्टिन अधिकृत</li> <li>• रेशम खेती विकास अधिकृत</li> <li>• मौरी विज्ञ</li> <li>• वीड रोग विज्ञ</li> <li>• खाद्य अनुसन्धान अधिकृत</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>बजार विज्ञ</li> <li>• योजना अधिकृत</li> <li>• कार्यक्रम अधिकृत</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>अधिकृत</li> <li>• माटो सेवा तालीम अधिकृत</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• खाद्य अनुसन्धान अधिकृत</li> <li>• सहायक पोषण अधिकृत</li> <li>• सहायक खाद्य प्रयोगशाला अधिकृत</li> <li>• सहायक खाद्य विश्लेषण अधिकृत</li> <li>• सहायक फलफूल प्रशोधन अधिकृत</li> <li>• खाद्य गुण नियन्त्रक</li> </ul>		
---	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--

	चि्या विकास अधिकृत • कफी विकास अधिकृत • वागवानी विकास अधिकृत • वागवानी विकास तालीम अधिकृत									
४. राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी	राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी
• प्राविधिक सहायक	• प्राविधिक सहायक	• प्राविधिक सहायक	• प्राविधि क सहायक • सिड असिप्टेण्ट	• प्राविधिक सहायक	• प्राविधिक सहायक	• प्राविधिक सहायक	• ओभरसियर • ड्राफ्टम्या न	• प्राविधिक सहायक • खाद्य निरिक्षक	• पशु सेवा प्राविधिक	• पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
५. राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी

● नायव प्राविधिक सहायक	● नायव प्राविधिक सहायक	● नायव प्राविधिक सहायक	● नायव प्राविधिक सहायक	● नायव प्राविधिक सहायक	● नायव प्राविधिक सहायक	● नायव प्राविधिक सहायक	● सव-ओभरसियर	● नायव प्राविधिक सहायक ● नायव खाद्य निरिक्षक	● नायव पशु सेवा प्राविधिक	● नायव पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
६. राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी		राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी		राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी	राजपत्र अनंकित तृतीय श्रेणी
● क्षेत्र सहायक	● क्षेत्र सहायक	● क्षेत्र सहायक	● क्षेत्र सहायक	● क्षेत्र सहायक		● क्षेत्र सहायक		● ल्याव असिष्टेण्ट	● क्षेत्र सहायक	● क्षेत्र सहायक
७. राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी	राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी	राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी	राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी	राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी		राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी		राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी	राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी	राजपत्र अनंकित चतुर्थ श्रेणी
● क्षेत्रचर	● क्षेत्रचर	● क्षेत्रचर	● क्षेत्रचर ● ल्याव व्याई	● क्षेत्रचर		● क्षेत्रचर		● ल्याव व्याई	● क्षेत्रचर	● क्षेत्रचर

अनुसूची-२क.

(नियम ४ को उपनियम (५) सँग सम्बन्धित)

समूहिकृत नहुने पदहरूको नाम

१. राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी (प्रा.)
- (क) सहसचिव
  - (ख) महानिर्देशक
  - (ग) उप महानिर्देशक
  - (घ) क्षेत्रीय कृषि निर्देशक
  - (ङ) तालीम निर्देशक
  - (च) प्रमुख, राष्ट्रिय औद्योगिक वाली विकास कार्यक्रम
  - (छ) प्रमुख, राष्ट्रिय मसला विकास कार्यक्रम
  - (ज) कार्यक्रम प्रमुख, पोष्ट हार्भेष्ट व्यवस्थापन निर्देशनालय
  - (झ) क्षेत्रीय निर्देशक
  - (ञ) निर्देशक
  - (ट) प्रमुख
  - (ठ) सदस्य-सचिव
२. राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी (प्रा.)
- (क) वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत
  - (ख) वरिष्ठ तालीम अधिकृत
  - (ग) वरिष्ठ पोष्ट हार्भेष्ट क्षति नियन्त्रण अधिकृत
  - (घ) क्षेत्रीय अधिकृत
  - (ङ) वरिष्ठ पशु विकास अधिकृत । वरिष्ठ पशु चिकित्सक
३. राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी
- (क) कृषि अधिकृत
४. राष्ट्रिय कृषि अनुसन्धान तथा विकास कोष, कृषि विभाग र सो अन्तर्गतका रा.प. अनंकित सबै पदहरू ।

अ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

अ २०६१/११ को राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।

कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

■ अनुसूची-३

(नियम ७ सँग सम्बन्धित)

(सेवा प्रवेशको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता)

(क) समूह : कृषि प्रसार (एगृ एक्ट्रेसन)		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता वा सो सरह : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. (कृषि विज्ञान) तालीम प्राप्त । - कृषि विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	*कृषि विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाण-पत्र तह (आइ.एस्सी.एगृ.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टी.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम ३ वर्ष अवधिको कृषि विषयको डिप्लोमा (Major in plant science) उत्तीर्ण वा जे.टी.ए. कोर्स उत्तीर्ण गरी कृषि विज्ञानमा १ वर्षे जे.टी. कोर्स (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विज्ञानमा स्नातक तह (बी.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि प्रसार विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि प्रसार विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ख) समूह : वागवानी (हर्टिकल्चर)		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता वा सो सरह : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. (कृषि विज्ञान) तालीम प्राप्त । - कृषि विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।

■ २०६९।०।२५ को नेपाल राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।

◆ २०७१।१।२९ को नेपाल राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।

२.	रा.प.अनं.प्र.	*कृषि विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाण-पत्र तह (आइ.एस्सी.एगृ.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टी.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम ३ वर्ष अवधिको कृषि विषयको डिप्लोमा (Major in plant science) उत्तीर्ण वा जे.टी.ए. कोर्ष उत्तीर्ण गरी कृषि विज्ञानमा १ वर्षे जे.टी. कोर्ष (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विज्ञानमा स्नातक तह (बी.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट वागवानी विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तिर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट वागवानी विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तिर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ग) समूह : बाली विकास (एग्रोनोमी)		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता वा सो सरह : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. (कृषि विज्ञान) तालीम प्राप्त । - कृषि विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	*कृषि विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाण-पत्र तह (आइ.एस्सी.एगृ.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टी.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम ३ वर्ष अवधिको कृषि विषयको डिप्लोमा (Major in plant science) उत्तीर्ण वा जे.टी.ए. कोर्ष उत्तीर्ण गरी कृषि विज्ञानमा १ वर्षे जे.टी. कोर्ष (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विज्ञानमा स्नातक तह (बी.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बाली विज्ञान विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तिर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बाली विज्ञान

◆ २०७१।१।२९ को नेपाल राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।

		विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तिर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
--	--	--

(घ) समूह : बाली संरक्षण (प्लान्ट प्रोटेक्सन)		
क्र.स.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. (कृषि विज्ञान) तालीम प्राप्त । - कृषि विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	*कृषि विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाण-पत्र तह (आइ.एस्सी.एगृ.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टी.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम ३ वर्ष अवधिको कृषि विषयको डिप्लोमा (Major in plant science) उत्तीर्ण वा जे.टी.ए. कोर्स उत्तीर्ण गरी कृषि विज्ञानमा १ वर्षे जे.टी. कोर्स (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विज्ञानमा स्नातक तह (बी.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बाली संरक्षण विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तिर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बाली संरक्षण विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तिर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ङ) समूह : माटो विज्ञान (स्वाइल साइन्स)		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. (कृषि विज्ञान) तालीम प्राप्त । - कृषि विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	*कृषि विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाण-पत्र तह (आइ.एस्सी.एगृ.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टी.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम ३

◆ २०७१।१।२९ को नेपाल राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।



		वर्ष अवधिको कृषि विषयको डिप्लोमा (Major in plant science) उत्तीर्ण वा जे.टी.ए. कोर्ष उत्तीर्ण गरी कृषि विज्ञानमा १ वर्षे जे.टी. कोर्ष (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विज्ञानमा स्नातक तह (बी.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट माटो विज्ञान विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट माटो विज्ञान विषयमा स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगृ.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(च) समूह : मत्स्य (फिसरिज) विकास

क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता वा सो सरह : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. (कृषि वा पशु विज्ञान) तालीम प्राप्त । - कृषि वा पशु विज्ञान विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	*कृषि वा पशु विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाणपत्र तह (आइ.एस्सी.एगृ.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम ३ वर्ष अवधिको कृषि वा पशु विज्ञान विषयमा डिप्लोमा उत्तीर्ण वा जे.टी.ए. कोर्ष उत्तीर्ण गरी कृषि वा पशु विज्ञानमा १ वर्षे जे.टी. कोर्ष (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट मत्स्य पालन विषय लिई स्नातक तह बि.एस्सी.एगृ./बि.भि.एस्सी./बि.एस्सी. (पशु विज्ञान)/बि.भि.एस्सी. एण्ड ए.एच. उत्तीर्ण ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एएन.एस्सी.) (एक्वाकल्चर) वा एम.एस्सी. फिसरिज वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एएन.एस्सी.) (एक्वाकल्चर) वा एम.एस्सी. फिसरिज वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(छ) समूह : एगू. इको. एण्ड मार्केटिङ्ग		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. (कृषि विज्ञान) तालीम प्राप्त । - कृषि विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	*कृषि विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाण-पत्र तह (आइ.एस्सी.एगू.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टी.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम ३ वर्ष अवधिको कृषि विषयको डिप्लोमा (Major in plant science) उत्तीर्ण वा जे.टी.ए. कोर्स उत्तीर्ण गरी कृषि विज्ञानमा १ वर्षे जे.टी. कोर्स (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एगू इकोनोमिक्स वा एगू. विजिनेश मुख्य विषय लिई स्नातक तह (बी.एस्सी.एगू.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एगू. इकोनोमिक्स वा एगू. मार्केटिङ्ग वा एगू. फाइनेन्स वा रिसोर्स इकोनोमिक्स वा एगू. विजिनेश मुख्य विषय लिई स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगू.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एगू. इकोनोमिक्स वा एगू. मार्केटिङ्ग वा एगू. फाइनेन्स वा रिसोर्स इकोनोमिक्स वा एगू. विजिनेश मुख्य विषय लिई स्नातकोत्तर तह (एम.एस्सी.एगू.) वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ज) समूह : भेटेरिनरी		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता वा सो सरह : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. पशु विज्ञान (पशु पालन, पशु स्वास्थ्य) तालीम प्राप्त । - कृषि (पशु पालन, पशु स्वास्थ्य) विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।

◆ २०७१/१२९ को नेपाल राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।

२.	रा.प.अनं.प्र.	*पशु विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाण पत्र तह (आइ.एस्सी.एगू.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी पशु विज्ञान विषयमा न्यूनतम ३ वर्षको अवधिको डिप्लोमा उत्तीर्ण वा पशु विज्ञान विषयमा जे.टी.ए. कोर्ष उत्तीर्ण गरी पशु विज्ञान विषयमा १ वर्षे जे.टी. कोर्ष (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट बी.भि.एस्सी. एण्ड ए.एच. वा बी.भि.एस्सी वा डि.भि.एम. वा सो सरह उत्तीर्ण गरी नेपाल पशु चिकित्सा परिषद्मा दर्ता भएको ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट भेटेरिनरी साइन्स/एप्लाइड साइन्स (भेटेरिनरी मेडिसिन, थेरियोजेनोलोजी, भेटेरिनरी सर्जरी, भेटेरिनरी माइक्रोवायोलोजी, भेटेरिनरी भाइरोलोजी, भेटेरिनरी प्याथोलोजी, भेटेरिनरी फार्माकोलोजी, भेटेरिनरी प्यारासाइटोलोजी, भेटेरिनरी पब्लिक हेल्थ, भेटेरिनरी इंपिडेमियोलोजी, भेटेरिनरी जुरीस प्रुडेन्स, भेटेरिनरी कन्जरभेसन मेडिसिन, वाईल्डलाइफ मेडिसिन, मिट टेक्नोलोजी, आदि) विषयमा स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उपाधि प्राप्त गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट भेटेरिनरी साइन्स/एप्लाइड साइन्स (भेटेरिनरी मेडिसिन, थेरियोजेनोलोजी, भेटेरिनरी सर्जरी, भेटेरिनरी माइक्रोवायोलोजी, भेटेरिनरी भाइरोलोजी, भेटेरिनरी प्याथोलोजी, भेटेरिनरी फार्माकोलोजी, भेटेरिनरी प्यारासाइटोलोजी, भेटेरिनरी पब्लिक हेल्थ, भेटेरिनरी इंपिडेमियोलोजी, भेटेरिनरी जुरीस प्रुडेन्स, भेटेरिनरी कन्जरभेसन मेडिसिन, वाईल्डलाइफ मेडिसिन, मिट टेक्नोलोजी, आदि) विषयमा स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उपाधि प्राप्त गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(भ्र) समूह : खा.पो.गु.नि. (फुड न्यूट्रिशन एण्ड क्वालिटी कन्ट्रोल)		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट विज्ञान विषय लिई एस.एल.सी. वा खाद्य विज्ञान विषयमा टि.एस.एल.सी. वा सो सरह उत्तीर्ण ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट खाद्य प्रविधि विषयमा आई टेक उत्तीर्ण वा खाद्य प्रविधि विषयमा ३ वर्ष अवधिको डिप्लोमा तह वा सो सरह उत्तीर्ण ।

◆ २०७१।१।२९ को नेपाल राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।

३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा ४ वर्ष अवधिको खाद्य विज्ञान/खाद्य प्रविधि/खाद्य इन्जिनियरिङ्ग विषयमा स्नातक तह उत्तीर्ण वा साधारण विज्ञान विषयमा स्नातक तह उत्तीर्ण गरी खाद्य विज्ञान/खाद्य प्रविधि/खाद्य इन्जिनियरिङ्ग/खाद्य सुरक्षा/खाद्य वायोटेक्नोलोजी/खाद्य माइक्रोवायोलोजी/खाद्य टक्सिकोलोजी/खाद्य बायोकेमिस्ट्रि/मानव पोषण विषयहरू मध्ये कुनै एकमा कम्तीमा दुई वर्ष अवधिको स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण ।
४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मध्ये स्नातक तह हासिल गरी अनुभव हासिल गरेकाहरूको हकमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण तथा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण गरी अनुभव हासिल गरेकाको हकमा सम्बन्धित विषयमा विद्यावारिधी उपाधि हासिल गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मध्ये स्नातक तह हासिल गरी अनुभव हासिल गरेकाहरूको हकमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित विषयमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण तथा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण गरी अनुभव हासिल गरेकाको हकमा सम्बन्धित विषयमा विद्यावारिधी उपाधि हासिल गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ब) समूह : लाइभस्टक, पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेन्ट		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट देहायको योग्यता मध्ये कुनै एक योग्यता वा सो सरह : - एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी न्यूनतम एक वर्षे जे.टि.ए. (पशु विज्ञान, पशु पालन, पशु स्वास्थ्य) विषयमा तालीम प्राप्त । - कृषि (पशु पालन, पशु स्वास्थ्य) विषय लिई टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	*पशु विज्ञान विषय लिई प्रविणता प्रमाण पत्र तह (आइ.एस्सी.एगृ.) उत्तीर्ण वा एस.एल.सी. वा टि.एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी पशु विज्ञान विषयमा न्यूनतम ३ वर्षको अवधिको डिप्लोमा उत्तीर्ण वा पशु विज्ञान विषयमा जे.टी.ए. कोर्स उत्तीर्ण गरी पशु विज्ञान विषयमा १ वर्षे जे.टी. कोर्स (प्राविधिज्ञ प्रमाण-पत्र) उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	पशु विज्ञान मुख्य विषय लिई बी.एस्सी.एजी. उत्तीर्ण वा वि.टेक. (डेरी टेक्नोलोजी) वा वि.भि.एस्सी. एण्ड ए.एच. वा वि.भि.एस्सी/डि.भि.एम. वा वि.टेक.एड. (लाइभस्टक एक्सटेन्सन) वा सो सरह उत्तीर्ण ।

◆ २०७१/१२९ को नेपाल राजपत्रको सूचनाबाट हेरफेर गरिएको ।

४.	रा.प.द्वि.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पशु विज्ञान/एप्लाइड साइन्स (एनिमल ब्रिडिङ्ग, एनिमल न्युट्रिसन, लाईभष्टक प्रोडक्सन एण्ड म्यानेजमेण्ट, पास्चर म्यानेजमेन्ट, रेन्जलेन्ड म्यानेजमेन्ट, लाईभष्टक ईकोनोमिक्स, एनिमल वेयलफेयर, लाईभष्टक एक्सटेन्सन, डेरी टेक्नोलोजी, फोडर एण्ड पाश्चर प्रोडक्सन, पोलिट्र प्रोडक्सन) विषयमा स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उपाधि प्राप्त गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	राजपत्रांकित तृतीय श्रेणीको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पशु विज्ञान/एप्लाइड साइन्स (एनिमल ब्रिडिङ्ग, एनिमल न्युट्रिसन, लाईभष्टक प्रोडक्सन एण्ड म्यानेजमेण्ट, पास्चर म्यानेजमेन्ट, रेन्जलेन्ड म्यानेजमेन्ट, लाईभष्टक ईकोनोमिक्स, एनिमल वेयलफेयर, लाईभष्टक एक्सटेन्सन, डेरी टेक्नोलोजी, फोडर एण्ड पाश्चर प्रोडक्सन, पोलिट्र प्रोडक्सन) विषयमा स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उपाधि प्राप्त गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

(ट) समूह : कृषि इन्जिनियरिङ्ग		
क्र.सं.	श्रेणी	न्यूनतम योग्यता
१.	रा.प.अनं.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट न्यूनतम एक वर्षको सब ओभरसियर सिभिल/मेकानिकल/एगृ. इन्जिनियरिङ्ग वा सो सरहको तालीम प्राप्त ।
२.	रा.प.अनं.प्र.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट सिभिल/मेकानिकल/एगृ. इन्जिनियरिङ्ग मध्ये कुनै एक विषय लिई प्रमाणपत्र तह वा सो सरह उत्तीर्ण ।
३.	रा.प.तृ.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि इन्जिनियरिङ्ग विषयमा स्नातक तह (B.Sc.Ag.Eng.) वा सो सरह उत्तीर्ण ।
४.	रा.प.द्वि.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि इन्जिनियरिङ्ग विषयमा स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।
५.	रा.प.प्र.	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि इन्जिनियरिङ्ग विषयमा स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ७ को उपदफा (१६) बमोजिमको अनुभव प्राप्त ।

स्पष्टीकरण : माथि विभिन्न प्रकरणमा विभिन्न समूहहरूका विभिन्न श्रेणीहरूका लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता यो सूचना प्रकाशन हुनुभन्दा अगाडी सेवा प्रवेश गरेका निजामती कर्मचारीहरूको हकमा लागू हुने छैन र त्यस्ता निजामती कर्मचारीहरूको हकमा साविक नियममा उल्लेखित व्यवस्था अनुसार नै हुनेछ ।